

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Opolu

LOP.410.012.04.2016

P/16/071

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/16/071 - Kształcenie w szkołach dla dorosłych
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Opolu
Kontroler	Edward Wrzeszcz – doradca ekonomiczny, upoważnienie do kontroli nr LOP/64/2016 z dnia 6 października 2016 r. (dowód: akta kontroli, str. 1)
Jednostka kontrolowana	Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych PASCAL w Nysie ¹ , 48-300 Nysa, ul. Wrocławska 11 (dowód: akta kontroli, str. 2-5, 19)
Kierownik jednostki kontrolowanej	Teresa Czarnołęska – dyrektor Liceum Ogólnokształcącego dla Dorosłych PASCAL w Nysie ² (dowód: akta kontroli, str. 6-7)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie³ działalność Szkoły w zakresie kształcenia osób dorosłych w latach szkolnych 2013/2014-2015/2016.

Uzasadnienie oceny ogólnej

Szkoła aktywnie i w zróżnicowanych formach informowała o prowadzonych naborach, co miało wpływ na wzrost liczby osób podejmujących w kształcenie w tym podmiocie, a rekrutacja prowadzona była zgodnie z wymogami wynikającymi z ustawy z dnia 7 września 1991 r. o *systemie oświaty*⁴. Baza dydaktyczna Szkoły, wynajmowana od Gminy Nysa, spełniała obowiązujące wymogi w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy, a stan jej wyposażenia umożliwiał prowadzenie zajęć edukacyjnych. Również organizacja i realizacja procesu dydaktycznego była zgodna z obowiązującymi w tym zakresie przepisami. Szkoła posiadała plany nauczania, które spełniały obowiązujące wymogi, a w toku procesu nauczania zrealizowany został założony w nich wymiar godzin lekcyjnych dla poszczególnych przedmiotów. Dokumentacja przebiegu nauczania (obejmująca księgę słuchaczy, plany nauczania, dzienniki lekcyjne oraz listy obecności) była prowadzona na bieżąco i zawierała wymagane elementy.

Pomimo realizacji planów nauczania i stosowania wewnątrzszkolnego systemu oceniania, Szkoła nie osiągała adekwatnych do stworzonych słuchaczom warunków organizacyjno-dydaktycznych wyników nauczania (zarówno słuchacze, jak i absolwenci Szkoły w anonimowym badaniu ankietowym wysoko ocenili stan bazy dydaktycznej i proces kształcenia). Jak ustalono, jedynie 22 spośród 160

¹ Dalej: Szkoła, dla której organem prowadzącym jest GRUPA PASCAL Spółka z o. o. z siedzibą w Łodzi, 90-350 Łódź, ul. Tymienieckiego nr 25C, lok. 90. Szkoła działa w ramach Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych PASCAL w Nysie o numerze identyfikacyjnym REGON 161567756.

² Od dnia 21 marca 2012 r.

³ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

⁴ Dz. U. z 2016 r. poz. 1943 ze zm.

absolwentów przystąpiło do zewnętrznego egzaminu dojrzałości (matury), a tylko pięciu z nich pomyślnie zdało ten egzamin. Zdaniem dyrektora Szkoły powyższe wynikało głównie z ograniczenia oczekiwań słuchaczy jedynie do zdobycia średniego wykształcenia, a nie uzyskania świadectwa dojrzałości.

Najwyższa Izba Kontroli ustaliła również, że w informacjach przekazywanych przez organ prowadzący Szkołę Staroście Nyskiemu, jako organowi właściwemu do udzielania dotacji, o których mowa w przepisach ustawy o systemie oświaty, nie zniżano liczby słuchaczy, którzy w objętych badaniem miesiącach⁵ nie spełnili wymogu obecności, w co najmniej 50% obowiązkowych zajęć edukacyjnych.

Stwierdzona nieprawidłowość dotyczyła zaniechania przez dyrektora Szkoły przeprowadzenia corocznych kontroli zapewnienia bezpiecznych i higienicznych warunków korzystania z wynajmowanych przez Szkołę obiektów.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Prowadzenie procesu rekrutacji

Opis stanu faktycznego

1.1. Informacje o prowadzonych naborach do Szkoły zamieszczane były na stronie internetowej www.pascal.edu.pl, na której ujęta była oferta edukacyjna, ze wskazaniem kierunków kształcenia i wymogów umożliwiających podjęcie nauki na danym kierunku; informacje o trybie i czasie nauczania, przedmiotach oraz o bezpłatnym toku kształcenia. Dane te były zgodne z obowiązującymi zasadami i trybem kształcenia oraz warunkami naboru do tego typu szkoły.

Informacje o naborach były również zamieszczane na ulotkach i materiałach promocyjnych opracowanych przez organ prowadzący szkołę PASCAL, które były rozprowadzane m.in. przez sekretarzy Szkoły na terenie Nysy, pozostawiane w sklepach i instytucjach (po uzyskaniu stosownej zgody), jak też wręczane przechodniom. W ocenie Dyrektora Szkoły, największy wpływ na nabór kandydatów miały natomiast rekomendacje obecnych lub byłych słuchaczy Szkoły.

(dowód: akta kontroli, str. 8-16)

1.2. Sposób przeprowadzania procesu rekrutacyjnego do Szkoły zweryfikowano na podstawie losowo wybranej dokumentacji 30 słuchaczy (po 10 osób w każdym roku szkolnym objętym kontrolą). Analiza tej dokumentacji wykazała, że wśród dokumentów zgromadzonych w teczkach danego słuchacza znajdowały się świadectwa ukończenia gimnazjum (11 osób), ośmioletniej szkoły podstawowej (2 osób), zasadniczej szkoły zawodowej (7 osób) oraz 10 świadectw promocyjnych (technikum lub liceum). Tym samym we wszystkich skontrolowanych przypadkach spełniony został wymóg wynikający z art. 20k ust. 1 pkt 3 ustawy o systemie oświaty.

(dowód: akta kontroli, str. 17-18)

Ustalone nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność Szkoły w ww. zakresie.

⁵ Maj 2014 r.; grudzień 2015 r. i maj 2016 r.

2. Sposób organizacji kształcenia w szkole

2.1. Zarówno ustalenia kontroli NIK, jak i kontroli przeprowadzonej na zlecenie NIK przez pracowników Kuratorium Oświaty w Opolu⁶ wykazały, że w okresie objętym kontrolą Szkoła posiadała szkolne plany nauczania, zgodnie z którymi wymiar obowiązkowych zajęć edukacyjnych w całym cyklu kształcenia wynosił 820 godzin. Ustalono również, że powyższe plany nauczania⁷ spełniały wymogi określone w załączniku nr 12 (stanowiącym *Ramowy plan nauczania dla liceum ogólnokształcącego dla dorosłych*) do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 lutego 2012 r. w sprawie ramowych planów nauczania w szkołach publicznych⁸.

(dowód: akta kontroli, str. 20-37, 40-45)

2.2. Szkoła realizowała zajęcia: - w cyklu nie krótszym niż cykl określony w ramowym planie nauczania i - w wymiarze nie niższym niż łączny wymiar obowiązkowych zajęć edukacyjnych określony w ramowym planie nauczania szkoły danego typu.

Przeprowadzona analiza treści zapisów w dzienniku lekcyjnym semestru I (od dnia 1 lutego 2014 r.) obejmująca wszystkie przedmioty, wykazała zgodność liczby zrealizowanych godzin z liczbą godzin ujętych w szkolnym planie nauczania. Ponadto analiza dotycząca przedmiotu podstawowego (języka polskiego) oraz podstawowego i rozszerzonego (historii) w całym cyklu kształcenia, obejmująca lata 2013/2014-2015/2016 wykazała, że pensum godzinowe tych przedmiotów było zgodne z wymiarem godzin ustalonym w szkolnym planie nauczania, co spełniało wymogi wynikające z treści ww. załącznika nr 12 do rozporządzenia w sprawie planów nauczania.

(dowód: akta kontroli, str. 20-37, 46-71)

2.3. Szkoła miała siedzibę w Nysie przy ul. Wrocławskiej 11. W jej skład wchodziły trzy pomieszczenia o łącznej powierzchni 80 m² (gabinet dyrektora, sekretariat Szkoły i zaplecze socjalne). Szkoła nie posiadała własnych pomieszczeń dydaktycznych, a do realizacji procesu nauczania wynajmowała od Gminy Nysa sale lekcyjne oraz salę komputerową w budynku Gimnazjum nr 2 w Nysie przy ul. B. Prusa 14. Na podstawie umów najmu⁹ zawieranych corocznie przez Gminę Nysa z Grupą PASCAL spółką z o.o z siedzibą w Łodzi (będącą organem prowadzącym Szkołę) czynsz za godzinę wynajmu sali lekcyjnej wynosił 18 zł¹⁰ i 20 zł¹¹, a sali komputerowej 35 zł¹².

(dowód: akta kontroli, str. 72-78)

2.4. Przeprowadzone w dniu 23 października 2016 r. oględziny obiektów Gimnazjum nr 2 w Nysie, w zakresie spełniania wymogów bezpieczeństwa i higieny pracy wynikających z przepisów rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych

⁶ Kontrola została przeprowadzona na zlecenie NIK na podstawie art. 12 pkt 3 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz. U. z 2015 r. poz. 1096 oraz z 2016 r. poz. 677), dalej: ustawa o NIK.

⁷ Obowiązujące: a/ w latach szkolnych 2013/2014, 2014/2015 i 2015/2016; b/ w latach szkolnych 2013/2014, 2014/2015, 2015/2016 i 2016/2017; c/ w latach szkolnych 2014/2015, 2015/2016 i 2016/2017; d/ w latach szkolnych 2014/2015, 2015/2016, 2016/2017 i 2017/2018; e/ w latach szkolnych 2015/2016, 2016/2017 i 2017/2018; f/ w latach szkolnych 2015/2016, 2016/2017, 2017/2018 i 2018/2019.

⁸ Dz. U. Nr 204, ze zm., dalej: rozporządzenie w sprawie planów nauczania.

⁹ Umowy z dnia: 6 września 2013 r.; 30 czerwca 2014 r. i 30 czerwca 2015 r.

¹⁰ W roku szkolnym 2013-2014.

¹¹ W latach następnych.

¹² W całym objętym kontrolą okresie.

*i niepublicznych szkołach i placówkach*¹³ nie wykazały odstępstw od ww. wymogów. Teren Gimnazjum był ogrodzony, drogi i przejścia posiadały równą nawierzchnię, najniższe stopnie schodów oznaczone były przemiennie pasami w kolorach żółtym i czarnym, a otwory kanalizacyjne i studzienki były trwale zabezpieczone. W pomieszczeniach sanitarnohigienicznych¹⁴ zapewniona była ciepła i zimna bieżąca woda oraz środki czystości¹⁵, a pomieszczenia te oraz ich wyposażenie¹⁶ były utrzymane w czystości i sprawności technicznej. W korytarzach i pozostałych pomieszczeniach Gimnazjum zapewnione było właściwe oświetlenie i wentylacja grawitacyjna. Schody posiadały balustrady z poręczami, a kaloryfery (na półpiętrach oraz w salach lekcyjnych) były zabezpieczone drewnianymi kratkami.

Lekcje (konsultacje zbiorowe) odbywały się w salach nr 10a, 12, 14, 16, 205, 206, 207, które były wyposażone w ławki, krzesła, tablice, pomoce dydaktyczne. Liczba miejsc dla słuchaczy była większa od liczby słuchaczy biorących udział w zajęciach. Plan ewakuacji Szkoły, w formie graficznej (w ramce za szkłem), wywieszony został w widocznym miejscu, tj. na ścianie po prawej stronie od wejścia do budynku w korytarzu na parterze, a strzałki określające kierunek ewakuacji umieszczone były na ścianach korytarzy na wszystkich poziomach (kondygnacjach) budynku.

(dowód: akta kontroli, str. 79-80)

W latach 2013-2016 w ww. zakresie Gimnazjum Nr 2 w Nysie było czterokrotnie¹⁷ kontrolowane przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Nysie. Z udostępnionych Najwyższej Izbie Kontroli, na podstawie art. 12 pkt 1 ustawy o NIK protokołów kontroli wynika, że w ich trakcie upoważnieni przez ww. organ kontrolujący nie stwierdzili nieprawidłowości.

(dowód: akta kontroli, str. 81-91)

W ramach anonimowego badania ankietowego przeprowadzonego wśród 53 słuchaczy Szkoły, jej bazę dydaktyczną bardzo dobrze oceniło 30 osób, dobrze – 18, a za przeciętną uznało ją czterech ankietowanych. Spośród ankiet wypełnionych przez sześciu absolwentów, po dwie osoby oceniły bazę dydaktyczną jako bardzo dobrą, dobrą oraz przeciętną.

(dowód: akta kontroli, str. 151-154)

2.5. Ustalenia kontroli przeprowadzonej na zlecenie NIK przez pracowników Kuratorium Oświaty w Opolu wykazały, że Szkoła prowadziła dokumentację przebiegu nauczania ustaloną dla szkół publicznych, tj. księgę słuchaczy, dzienniki lekcyjne dla każdego oddziału, listy obecności słuchaczy (począwszy od dnia 3 września 2014 r.), arkusze ocen, a także księgę arkuszy ocen.

(dowód: akta kontroli, str. 20-37)

2.6. Prowadzona w Szkole księga słuchaczy (faktycznie pn. Księga uczniów) została założona w dniu 1 września 2011 r. i zawierała 199 ponumerowanych stron. Od dnia 1 września 2011 r. do dnia 10 października 2016 r. dokonano w niej 1 013 wpisów (pozycji).

W okresie objętym kontrolą, wpisy (od poz. 159 do poz. 843) dokonywane były chronologicznie, tj. według dat przyjęcia słuchacza do Szkoły i zawierały wszystkie wymagane dane (informacje) określone w § 6 ust. 2 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 29 sierpnia 2014 r. w sprawie sposobu prowadzenia

¹³ Dz. U. z 2003 r. Nr 6, poz. 69 ze zm.

¹⁴ Oględziny przeprowadzono w toaletach usytuowanych naprzeciw sal lekcyjnych nr: 11A, 108, 208 oraz w toalecie oznaczonej nr 41.

¹⁵ Papier toaletowy, mydło w płynie lub w kostce.

¹⁶ Muszle klozetowe, umywalki, suszarki elektryczne.

¹⁷ 26 marca 2013 r.; 9 kwietnia 2014 r.; 20 kwietnia 2015 r. i 15 czerwca 2016 r.

przez publiczne przedszkola, szkoły i placówki dokumentacji przebiegu nauczania, działalności wychowawczej i opiekuńczej oraz rodzajów tej dokumentacji¹⁸.

(dowód: akta kontroli, str. 155-156)

Analiza zapisów w księdze słuchaczy, obejmująca lata objęte kontrolą, w kolumnie „Przyczyna opuszczenia Szkoły” wykazała, że we wszystkich pozycjach odnotowano stosowne wpisy, za wyjątkiem pozycji, w których widnieli słuchacze kontynuujący naukę. I tak, w 376 przypadkach wpisano „niepromowany”¹⁹, w 113 przypadkach wpisano „ukończył Szkołę”, w dwóch przypadkach zawarto adnotację „nie ukończył Szkoły”²⁰, w ośmiu przypadkach wpisano adnotację „skreślony”²¹, w 49 przypadkach umieszczona była adnotacja o treści „rezygnacja”. Pozostałych 136 słuchaczy kontynuowało naukę. W ww. latach 17 słuchaczy podjęło decyzję o rezygnacji z dalszego kształcenia w okresie miesiąca od daty uzyskania statusu słuchacza²². Dwojgu spośród nich²³ – na ich wniosek – zostały wydane zaświadczenia o statusie słuchacza Szkoły.

(dowód: akta kontroli, str. 157-159)

2.7. Na podstawie zapisów Książki kontroli prowadzonej w Szkole ustalono, że w okresie objętym kontrolą NIK, Kuratorium Oświaty w Opolu przeprowadziło w Szkole *Ewaluację problemową zewnętrzną* (na przełomie listopada i grudnia 2014 r.), której wyniki przedstawiono w formie *Raportu z ewaluacji problemowej* z dnia 3 stycznia 2015 r. Z opisu metodologii przeprowadzonego badania wynikało, że przedmiotem ewaluacji była m.in. analiza dokumentacji. We wnioskach końcowych ww. *Raportu* nie odniesiono się do wyników analizy w ww. zakresie, wskazano natomiast m.in., że *realizacja procesów edukacyjnych uwzględnia zalecane warunki i sposoby realizacji podstawy programowej oraz pozwala na kształtowanie u słuchaczy kompetencji kluczowych. Ich rozwojowi sprzyja także podejmowanie przez nauczycieli działań adekwatnych do możliwości, potrzeb oraz sytuacji uczących się.*

(dowód: akta kontroli, str. 160-168)

2.8. W Szkole został ustalony wewnętrzny system oceniania²⁴. Jego zasady zostały określone w rozdziałach VII lub VIII obowiązujących w kontrolowanym okresie statutów Szkoły i odnosiły się do oceniania wewnątrzszkolnego, trybu przeprowadzania egzaminów oraz do możliwości wnoszenia zastrzeżeń do trybu ustalania oceny. Analiza powyższych zasad wykazała, że były one zgodne z obowiązującymi w tym zakresie przepisami ujętymi w stosowanych rozporządzeniach Ministra Edukacji Narodowej²⁵. Przeprowadzona, na zlecenie NIK, przez pracowników Kuratorium Oświaty w Opolu kontrola wykazała, że powyższe zasady były w Szkole przestrzegane w zakresie klasyfikacji semestralnej,

¹⁸ Dz. U. poz. 1170 ze zm.

¹⁹ Słuchacz nie uzyskał promocji do następnej klasy.

²⁰ Słuchacz nie ukończył ostatniego semestru.

²¹ Po przekroczeniu 50% godzin zajęć w danym semestrze słuchacz nie „uzyskał” ani jednej obecności, tym samym nie miał szansy spełnić warunku udziału w przynajmniej 50% zajęć lekcyjnych.

²² Ujęci w księdze słuchaczy pod poz.: 190, 191, 298, 321, 325, 329, 330, 355, 397, 415, 491, 500, 504, 614, 617, 717 i 760.

²³ Pozycje nr 415 i nr 504 w księdze słuchaczy, zaświadczenia odpowiednio: nr 312/2014 z dnia 16 września 2014 r. i nr 379/2014 z dnia 3 października 2014 r.

²⁴ Dalej. WSO.

²⁵ Z dnia 30 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych (Dz. U. Nr 83, poz. 562 ze zm.), uchylone z dniem 31 marca 2015 r. oraz z dnia 10 czerwca 2015 r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych (Dz. U. poz. 843 ze zm.).

promowania słuchaczy, przeprowadzania egzaminów semestralnych i ich dokumentowania oraz w zakresie przechowywania dokumentacji egzaminacyjnej i prac kontrolnych.

Słuchacz przyjmowany na semestr wyższy niż pierwszy, był zwalniany z zajęć prowadzonych w zakresie podstawowym, które realizował w poprzedniej szkole i uzyskał z nich pozytywną ocenę. Zwolnienie to było dokonywane w trybie decyzji podejmowanej przez dyrektora Szkoły.

(dowód: akta kontroli, str. 169-178)

2.9. Badaniem frekwencji słuchaczy na zajęciach edukacyjnych w dniu 23 października 2016 r. objęto wszystkie siedem oddziałów Szkoły. Polegało ono na ustaleniu liczby słuchaczy podpisanych na listach obecności na zajęciach oraz ustaleniu faktycznego stanu osobowego w trakcie zajęć. W tym dniu, w zajęciach powinno brać udział łącznie 307 słuchaczy, natomiast faktycznie brało w nich udział 110 osób (35,8 %), a wg podpisów na liście obecności – 112²⁶. Najwyższą frekwencję odnotowano w oddziale (klasie) LO 3B w sali 207 – 48,7%, a najniższą w oddziale (klasie) LO 2 w sali 205 – 29,2%.

(dowód: akta kontroli, str. 79-80, 179)

W sprawie podejmowanych w jednostce kontrolowanej działań, mających na celu zapewnienie obecności słuchaczy na zajęciach, dyrektor Szkoły oświadczyła, że zasadniczym przesłaniem Szkoły w tym zakresie jest *troska o wysoki poziom i jakość prowadzonych zajęć, aby cenny czas słuchacza spędzony w Szkole w dni weekendowe nie był przez niego uznany za stracony*. Wskazała też, że *w chwili zapisu do Szkoły słuchacz jest informowany, iż jego obowiązkiem jest spełnienie 50% frekwencji na zajęciach – informacja ta jest powtarzana w czasie zajęć w okresie semestru, a przed każdym zjazdem wysyłane są do słuchaczy sms-y przypominające o zbliżających się zajęciach*. Ponadto, dyrektor Szkoły stwierdziła, że na wydawanych słuchaczom zaświadczeniach *umieszczana jest informacja o spełnieniu – lub nie – frekwencji w danym miesiącu*.

(dowód: akta kontroli, str. 16)

2.10. Przeprowadzone porównanie informacji o liczbie słuchaczy Szkoły, przekazanych za miesiąc maj 2014 r., grudzień 2015 r. i maj 2016 r. przez organ prowadzący Szkołę do Starostwa Powiatowego w Nysie (w ramach miesięcznych informacji, których składanie wymagane było zgodnie z obowiązującymi w okresie objętym kontrolą uchwałami Rady Powiatu w Nysie²⁷), z danymi wynikającymi z list obecności, dzienników lekcyjnych i księgi słuchaczy wykazało, że liczba słuchaczy Szkoły ujęta w informacjach za grudzień 2015 r. i maj 2016 r. (po korekcie) była prawidłowa²⁸. W przypadku informacji za maj 2014 r. ustalono, że w dokumencie tym wykazano 135 słuchaczy, podczas gdy faktycznie, wg list obecności, wymóg frekwencyjny spełniło 137 słuchaczy²⁹.

(dowód: akta kontroli, str. 180-204, 206-208)

²⁶ W momencie prowadzonego badania dwóch słuchaczy (LO 5) chwilowo nie było obecnych na lekcji w Sali nr 14.

²⁷ Nr XXI/296/12 z dnia 28 grudnia 2012 r. w sprawie ustalenia trybu udzielania i rozliczania dotacji dla szkół niepublicznych i placówek niepublicznych prowadzonych na terenie powiatu nyskiego oraz trybu i zakresu kontroli prawidłowości ich wykorzystania (Dz. Urz. Woj. Opolskiego z 2013 r. poz. 467 ze zm.) oraz nr XI/102/15 z dnia 29 października 2015 r. w sprawie ustalenia trybu udzielania i rozliczania dotacji dla szkół niepublicznych i placówek niepublicznych prowadzonych na terenie powiatu nyskiego oraz trybu i zakresu kontroli prawidłowości ich wykorzystania (Dz. Urz. Woj. Opolskiego poz. 2452).

²⁸ 244 słuchaczy w grudniu 2015 r. i 214 w maju 2016 r.

²⁹ Dyrektor Szkoły podała, że powyższe wynikało z przeoczenia, które popełniła na etapie liczenia słuchaczy mogących być podanymi we wniosku o dotację.

Zakres dokonywanych korekt pomiędzy stanem słuchaczy Szkoły podawanym na pierwszy dzień miesiąca, a faktyczną liczbą słuchaczy spełniających w danym miesiącu obowiązek 50% frekwencji ilustrują dane odnoszące się do 2015 r., w którym skala takich zmian wynosiła 36,79% w lutym³⁰ i 35,46% w styczniu³¹ (najwięcej) oraz 21,49 % w czerwcu³² i 22,53% w grudniu³³ (najmniej).

(dowód: akta kontroli, str. 205)

Czterech spośród 53 ankietowanych słuchaczy Szkoły stwierdziło, że w trakcie nauki spotkało się z prośbą ze strony pracownika Szkoły o potwierdzenie podpisem obecności na zajęciach, na których byli nieobecni, a dwóch przyznało, że potwierdziło podpisem obecność na zajęciach, na których nie byli obecni.

(dowód: akta kontroli, str. 151-154)

2.11. W okresie objętym kontrolą Szkoła działała m.in. na podstawie statutów nadanych przez organ prowadzący, tj. Grupę PASCAL spółkę z o.o. z dnia: 1 sierpnia 2013 r.; 1 września 2014 r. i 1 września 2015 r. (wraz z aneksem z dnia 1 lutego 2016 r.). W statutach z lat 2013-2014 prawa i obowiązki słuchaczy określone były w § 19 ust. 1 (prawa) i ust. 3 (obowiązki), a przypadki, w których słuchacz mógł zostać skreślony z listy słuchaczy ujęte były w § 21. W statucie z 2015 r. powyższe zapisy zawarte były odpowiednio w § 20 i w § 22.

(dowód: akta kontroli, str. 209 -219)

2.12. W ww. okresie zajęcia dydaktyczne były prowadzone przez 12 nauczycieli. Analiza dokumentów potwierdzających wymagane kwalifikacje tych osób do zajmowania stanowiska nauczyciela wykazała, że wszystkie spełniały wymogi określone w § 2 ust. 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 marca 2009 r. *w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli oraz określenia szkół i wypadków, w których można zatrudnić nauczycieli niemających wyższego wykształcenia lub ukończonego zakładu kształcenia nauczycieli*³⁴. Potwierdzeniem spełnienia tych wymogów były odpisy dyplomów ukończenia studiów, świadectwa ukończenia studiów podyplomowych i świadectwa uzyskania kwalifikacji pedagogicznych przechowywane w sekretariacie Szkoły.

(dowód: akta kontroli, str. 220-223)

W ramach anonimowego badania ankietowego, którym zostało objętych 53 słuchaczy Szkoły, wiedzę i kompetencje pracujących w Szkole nauczycieli 47 osób uznało za bardzo dobrą, a sześć za dobrą. Trzech absolwentów oceniło kwalifikacje tych osób jako bardzo dobre, dwóch - dobre, a jeden - przeciętne.

(dowód: akta kontroli, str. 151-154)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

Pomimo dyspozycji zawartej w przepisie § 3 ust. 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. *w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach*, obligującej dyrektora Szkoły do dokonywania, co najmniej raz w roku kontroli zapewnienia bezpiecznych i higienicznych warunków korzystania z obiektów należących do szkoły, w tym bezpiecznych i higienicznych warunków nauki dyrektor Szkoły – w latach objętych kontrolą – nie przeprowadzała kontroli w ww. zakresie.

³⁰ Na 212 słuchaczy – 78 nie uzyskało 50% frekwencji.

³¹ Na 251 słuchaczy – 89 nie uzyskało 50% frekwencji.

³² Na 228 słuchaczy – 49 nie uzyskało 50% frekwencji.

³³ Na 315 słuchaczy – 71 nie uzyskało 50% frekwencji.

³⁴ Dz. U. z 2015 r. poz. 1264.

Dyrektor Szkoły wyjaśniła, że nie prowadziła takich kontroli z uwagi na to, że dyrektor Gimnazjum, w którym Szkoła PASCAL wynajmowała pomieszczenia dydaktyczne, informował ją osobiście, że przeprowadzał corocznie takie kontrole, a kontrole te nie ujawniały nieprawidłowości. Ponadto wskazała, że w trakcie licznych obecności w ww. Gimnazjum nie zaobserwowała stanów nieprawidłowych.
(dowód: akta kontroli, str. 280)

Zdaniem NIK, fakt przeprowadzenia kontroli zapewnienia bezpiecznych i higienicznych warunków korzystania z obiektów należących do szkoły, w tym bezpiecznych i higienicznych warunków nauki przez dyrektora Gimnazjum, którego część pomieszczeń wykorzystywanych jest przez Szkołę do kształcenia dorosłych, nie zwalnia dyrektora Szkoły z obowiązku przeprowadzenia takiej kontroli we własnym zakresie.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie mimo stwierdzonej nieprawidłowości działalność Szkoły w ww. zakresie.

3. Skuteczność i efektywność kształcenia

Opis stanu faktycznego

3.1. W latach szkolnych 2013/2014, 2014/2015 oraz 2015/2016 spośród 160 absolwentów Szkoły³⁵, 22 osoby³⁶ (13,75%) przystąpiły do zewnętrznego egzaminu dojrzałości (matury), z których pięć (22,73%)³⁷ uzyskało świadectwo dojrzałości.

(dowód: akta kontroli, str. 224-225)

W ramach badania ankietowego, jakość nauczania w Szkole 40 słuchaczy oceniło bardzo dobrze, 12 dobrze, a jeden wystawił ocenę przeciętną, natomiast trzech absolwentów oceniło jakość nauczania jako bardzo dobrą i trzech jako dobrą. Rozpoznawalność w Szkole możliwości psychofizycznych i potrzeb rozwojowych słuchaczy oraz ich sytuacji społecznej 51 słuchaczy oceniło jako bardzo dobrą lub dobrą, a dwóch uznało ją za przeciętną. Sześciu ankietowanych absolwentów Szkoły oceniło ten aspekt działalności Szkoły na bardzo dobrze lub dobrze. Na pytanie ankietowe dotyczące czynników utrudniających naukę, dwóch spośród 53 ankietowanych słuchaczy oraz dwóch spośród sześciu ankietowanych absolwentów wskazało na utrudnienia wynikające z pracy, choroby oraz zbyt dużej liczby osób w jednej klasie, a także na zakłócanie przez niektórych słuchaczy pracy nauczycieli.

(dowód: akta kontroli, str. 151-154)

3.2. W okresie objętym kontrolą, dyrektor Szkoły rokrocznie dokonywała pisemnej analizy wyników egzaminów dojrzałości absolwentów. Analiza taka obejmowała wyniki z egzaminów w części obowiązkowej i dotyczyła głównie przekroczenia progu zdawalności. Analizę i wynikające z niej wnioski dyrektor Szkoły przedstawiała na posiedzeniach Rady Pedagogicznej, która zatwierdzała do realizacji zaproponowane wnioski.

Po egzaminie dojrzałości w maju 2013 r. zdawanym przez absolwentów Uzupełniającego Liceum Ogólnokształcącego (wyniki analizy wykorzystano dla Liceum Ogólnokształcącego dla Dorosłych) główny wniosek odnosił się do faktu, iż największym problemem dla zdających był egzamin z matematyki. W konsekwencji nastąpiła zmiana w rozszerzeniach realizowanych w klasach Liceum Ogólnokształcącego dla Dorosłych polegająca na zastąpieniu zajęć z języka

³⁵ Odpowiednio 40, 43 i 77 absolwentów.

³⁶ Odpowiednio 12, 8, i 2 absolwentów.

³⁷ Dwóch w roku szkolnym 2013/2014, a trzech w roku 2014/2015.

polskiego, zajęciami z matematyki. Ta decyzja, co odnotowano w analizie, podyktowana była głównie potrzebą uzupełnienia wiedzy i wyrównania zaległości z poprzednich etapów edukacyjnych.

Po egzaminie maturalnym przeprowadzonym w maju 2014 r., główne wnioski z analizy obejmowały: a/ potrzebę przygotowania słuchaczy do nowej formuły egzaminu ustnego z języka polskiego, b/ rozwijanie umiejętności wypowiedzi pisemnej oraz c/ dalszą potrzebę zwiększonego wysiłku przy realizacji materiału z matematyki. Konsekwencją powyższego było wprowadzenie dla semestru kończącego dodatkowych zajęć przygotowujących do matury, tj. 10 godz. z języka polskiego, 10 godz. z języka angielskiego oraz 10 godz. z matematyki.

Po egzaminie dojrzałości przeprowadzonym w maju 2015 r. główny wniosek dotyczył zwiększenia wysiłku nad przygotowaniem do egzaminu z matematyki, co skutkowało przeznaczaniem 30 godz. zajęć dodatkowych na przygotowanie do tego egzaminu.

(dowód: akta kontroli, str. 226-242)

Dyrektor Szkoły w wyjaśnieniu odnoszącym się do powyższych działań zaakcentowała, że głównym celem osób zostających słuchaczami Liceum Ogólnokształcącego dla Dorosłych nie jest zdanie egzaminu maturalnego. Zdecydowana większość z nich, zdaniem składającej wyjaśnienia, *chce uzyskać wykształcenie średnie dające im możliwość zdobywania dodatkowych kwalifikacji w szkołach policealnych lub poprawy ich sytuacji na rynku pracy. Egzamin dojrzałości, stanowiący przepustkę na studia, nie jest dla nich istotny przede wszystkim dlatego, że jedynie znikomy promil planuje, po zakończeniu edukacji w Liceum, podjęcie studiów wyższych. Tak więc proces dydaktyczny w Liceum Ogólnokształcącym dla Dorosłych nie koncentruje się na przygotowaniu do egzaminu maturalnego, a głównie na umożliwieniu słuchaczom rozwijania kompetencji kluczowych, podnoszenia poziomu wiedzy i zdobyciu określonego poziomu wykształcenia. Oczywiście Szkoła podejmuje działania umożliwiające słuchaczom lepsze przygotowanie się do egzaminu maturalnego – odpowiednie rozszerzenia, godziny zajęć dodatkowych dla chętnych, ale dla większości słuchaczy nie mają one większego znaczenia, gdyż egzamin maturalny nie jest ich celem i nie zamierzają podejmować nawet próby przystąpienia do niego.*

(dowód: akta kontroli, str. 243)

3.3. Analiza danych dotyczących słuchaczy Szkoły w latach szkolnych od 2013/2014 do 2015/2015 wykazała m.in., że na 409 osób rozpoczynających naukę, jak wskazano powyżej, 160 uzyskało status absolwenta (39,12%), 22 przystąpiło do egzaminu maturalnego, a pięciu uzyskało świadectwo dojrzałości (22,73%).

(dowód: akta kontroli, str. 224-225)

3.4. W latach 2013-2015 z budżetu Powiatu Nyskiego Szkole została udzielona dotacja w łącznej wysokości 509 108,93 zł, w tym: 80 230 zł w 2013 r.; 167 590,28 zł w 2014 r. i 261 288,65 zł w 2015 r. Wzrost otrzymanej dotacji spowodowany był wzrostem dotacji na jednego słuchacza (1 065 zł w 2013 r., 1 275,28 zł w 2014 r. i 1 423,27 zł w 2015 r.) oraz wzrostem liczby słuchaczy Szkoły (wg stanu na 1 grudnia liczba słuchaczy w ww. latach wynosiła odpowiednio: 154, 253 i 315).

Dotacje, do końca stycznia 2016 r., były przekazywane przez Powiat Nyski na rachunek bankowy Szkoły prowadzony w Banku Millennium, a po tym terminie na rachunek Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych PASCAL w Nysie prowadzony przez BZ WBK. Powyższe odpowiadało wymogom wynikającym z art. 90 ust. 3c ustawy o systemie oświaty.

(dowód: akta kontroli, str. 19, 244-256)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej Szkoły w ww. zakresie.

IV. Wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, wnosi o realizację obowiązków dotyczących kontroli zapewniania bezpiecznych i higienicznych warunków korzystania z obiektów wykorzystywanych przez Szkołę, w tym bezpiecznych i higienicznych warunków nauki.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Opolu.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosku pokontrolnego oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Opole, dnia 28 grudnia 2016 r.

Kontroler
Edward Wrzeszcz
doradca ekonomiczny

podpis

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Opolu

Dyrektor

DYREKTOR
Delegatury NIK w Opolu

podpis